

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumără și la poște și la librării.

În Bucuresci

primește abonamente D. C. Pascu, Str. I. pescari 35

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază

Un număr costă 5 arcașeri v. n. sau 15 bani rom.

„Liberalismul“ în Austro-Ungaria.

Kronawetter este deputatul austriac, pe care gendarmii maghiari l-au dat afară astă-vară din Ungaria. El venise în excursiune la Dévény, aproape de Pojon, cu mai mulți aderenți de ai sei și voise să țină o conferință democratică. Ear' în Ungaria „liberală“ se considera drept crimă a pomeni măcar despre idei înaintate, cum sînt și cele cari încăldesc pe democrați.

Tot Kronawetter apărând în parlamentul din Viena dualismul, a adus cu toate acestea elogii călduroase „liberalismului“ maghiar. Dl Kronawetter, deși prieten bun, trup și suflet, cu Ovreei, este însă și un bun creștin. El urmează percepțele evangheliei care ăce: „Dacă cineva aruncă în tine cu petri, tu dă îndărăt cu pâne!“ Grație acestui sublim principiu, Ungurii s'au pomenit lăudați ca din senin acolo unde în săptămânile din urmă numai ocări li-s'au adus și de cătră un bărbat care numai îndatorat nu le putea fi. Cu atât mai puțin încântat de „liberalismul“ maghiar.

Cât de mult au fost surprinși ei înșiși de această nemeritată și așteptată cinste, arată graba cu care au felicitat pe deputatul democrat.

Până aci toate bune. Bucuria Ungurilor dintre cele mai senine.

Vine însă Kronawetter și răspunde adresei de felicitare spunând lucruri, cari numai bucurie nu are să le facă „patrioților“ „liberali“ din Ungaria „constituțională“.

Eată ce scrie Kronawetter în scrisoarea pe care a adresat-o lui Ugrop Gábor:

„Preastimate domn!“

„Primește atât d-ta, cât și ceilalți colegi ai d-tale cele mai profunde mulțumiri ale mele pentru felicitările ce mi-ai adus din incidentul cuvin elor pe care le-am rostit în parlament, referindu-mă la situația actuală a situațiunii noastre. Te rog pe d-ta și pe toți bărbații liberali din Ungaria să urmărești cu atențiune dezvoltarea lucrurilor dela noi. Deja la 1848 s'a întâmplat, că un ministru maghiar s'a întors dela Viena cu cele mai splendide promisiuni, camarilla ce lucrează însă în ascuns și la întinerece și a dat silința să ni iocască speranțele înainte de a ajunge ministrul maghiar a le nutri. În Viena lucrurile stau ați mult mai rău ca la 1848 și 1849. Atunci numai aristocrația înaltă și clerul au lucrat în interesul reacțiunii, până-ce în prezent partidul feudal clerical și a câștigat în partea sa pe industriași și agricultori, pe funcționari și pe o mare parte a învățătorilor, care pentru singura promisiune numai că li-se va îndrepta starea economică, s'au lăpădat de idealul lor; cu deosebire o parte mare a cetățenilor din Viena s'au înjosit până acolo, că au devenit smeriți ai partidului feudal clerical.

„E vorba acum, că oare feudalii clericali ai noștri reușir vor să câștige în partea lor pe aristocrația și clerul din Ungaria și a-i angaja în serviciul reacțiunii generale. Nu știu dacă s'au făcut încercări în privința aceasta și cu ce succes. Discursul lui Schwarzenberg însă îmi deșteaptă cele mai triste bănueli. Elementele din Ungaria și Austria iubitoare ale libertății, nici-odată nu au fost necesitate să desvolte atât de mult o acțiune comună și fidelă ca în prezent. Sper că pericolul comun ce-l putem aștepta, ne va găsi lucrând împreună.“

Constatărilor pe care le face în scrisoarea sa Kronawetter, că adică lucrurile pentru liberali în Austria stau în prezent mai rău ca la 1848 și 1849 și că în prezent partidul feudal clerical a câștigat pe partea sa toate elementele ce ar trebui să fie liberale și democratice, sînt de cel mai mare interes politic.

Ele arată, că elementul ovreesco, ce s'a străcurat dela început în partidul liberal din Austria, ear' în urmă a ajuns chiar covârșitor, a discreditat și acolo principiile liberale întocmai ca în Ungaria.

Cel mai splendid principiu în politică numai așa are

loare, dacă el poate grupa în giuru-i pe cetățeni, dacă ajunge la expresie nu în chip academic numai, dar' în chip practic. Tot așa de adevărat e, că atunci, când un principiu politic nu-și poate face drum, pot fi două pedeci. Ori că principiul nu este propagat la timpul seu, ori că apostolii acelui principiu au defecte: le lipsește maniera, știința de a propaga, ori că sînt oameni falși, care se deochiază mai de grabă decât ca principiul să fi putut prinde rădăcini în popor.

Și una și alta dintre defectele amintite fac pe cei-ce le au incapabili de a guverna, de a hotări asupra sorții statului.

Nu este deci decât natural, ca în Austria să-și meargă rău — nu liberalismului, ci falșilor lui apostoli. Lumea s'a cumințit. Nu mai crede în promisiuni, ci cere fapte. Nu se lasă amăgită de frase sfărăitoare, ci demaschează pe cei care vor să-și ascundă sărăcia sufletului și pornirile lor rele sub mantia albă a principiilor frumoase.

Ear' dacă liberalismul s'a deochiat în Austria, unde lucrurile totuși nu au ajuns atât de ascuțite, unde pornirile rele ale falșilor apostoli totuși au mai fost înfrânate din când în când, ce să ăcem despre Ungaria, unde scim cât de crud și de cătră vreme cei dela putere își bat joc de liberalism și de toate principiile care în alte state constituționale fericesc popoarele.

Ungurii ni-au imputat de-atâtea-ori că n'avem sentiment pentru liberalism și toate cuceririle moderne, că nemulțumiți de „constituționalismul“ maghiar, dorim „absolutismul“ austriac de odinioară.

Așa e, și eată o parte mare a capitalei monarhiei s'a aruncat și ea în brațele partidului reacționar.

Da, pentru-că de sigur este mai cumințe a sprigini pe un partid cinstit, care promite mai puțin, dar' face multe, decât pe nise Ovreei gălăgioși, care sub sceul liberalismului caută numai ei singuri a se înfoli.

Da, pentru-că de sigur n'avem nici pe a suta parte a ne plânge în contra absolutismului austriac de odinioară, după-cum avem a ne plânge în contra actualului „constituționalism“ maghiar, care este egal cu cea mai crudă tiranie.

Da, pentru-că Românii nu numai simt de atâtea amar de vreme greutatea acestei stăpâniri pretinse „constituționale“, dar' cu nimic nu i-ar pute momi nimeni, nici i-ar pute face să creadă că e liberal partidul în care joacă rol un Falk, șovinist detestabil, care dintre naționalități se întregesc cu zăpăciți ca Vojlai Serbán Miklós.

Nu poate deci lua în serios nici adresa de felicitare iscălită de liberali ca Bethlen Gábor, tipul cel mai deservit al tiranului, omul cu care numele române își spăria copii, de urgia căruia naționalitățile se temeau ca de foc și apă.

Și nimic ca afirmările din scrisoarea lui Kronawetter nu dovedesc, că de cumințe sînt Românii, când repudiază liberalismul maghiar, și caută să scape de constituționalismul actual maghiar.

Din țeara „liberalismului“. După cum s'a „Politik“ din Praga, procesul de presă în contra dlui Svetozar Hurbán Vajansky, redactorul revistei slovece „Narodnie Noviny“, ce se va pertracta la 17 Decembrie n. înainte curții cu jurați din Pressburg, va deurge numai în limba maghiară. Spre acest scop tribunalul a angajat un tălmăci, care va ave să tălmăcească în slovecesce și în nemțesce. Slovecesce pentru acusat, ear' nemțesce pentru jurați, „deoare-ce“ — cum adauge „Politik“ — „Maghiarii“ din Pressburg, dintre care s'au recuirit jurații, cu cunosc limba maghiară“.

Dr. Kronawetter e aproape de Pressburg, poftescă la pertractarea din 17 l. c. ca să-și poată face o idee despre „liberalismul“ din Ungaria!

Dualismul în parlamentul austriac.

Din cuvântările ținute în Reichsrath-ul din Viena (ședința dela 2 Decembrie n.) cu ocasiunea desbaterii asupra fondului de dispoziție extragem următoarele pasaje privitoare la dualism:

Urmând discursul seu deputatul Javorsky (șeful partidului polon) a accentuat că dualismul pentru Poloniare și o specială importanță, ca basă a politicei externe a Austro-Ungariei, cu care Polonii în interesul provinciei lor sînt de acord într-o parte, deoare-ce acest dualism dă garanție în ceea-ce privește viitorul Austriei (Aprobări din partea Polonilor). De aceea ei protestează totdeauna în contra politicei cu tendință de a conturba status quo-ul și care vrea să facă schimbare în politica externă austro-ungară. Oratorul amintesc apoi cu plăcere și grațitudine despre discursul moderat al lui Plenner, dar' acea parte a discursului care s'a ocupat cu Caprivi și Wackerle și care arată mai tare că de adînc s'a înrădăcinat în partidul german unit al stîngei convingerea despre dușmanii guvernului, oratorul ăce că era mai bine ca Plenner să nu o pronunțe; aceasta nu în interesul contelui Taaffe, dar' în interesul guvernului austriac.

Contele Hohenwarth, șeful partidului conservator, ăce :

Era odată un timp, în care partidul liberal al acestui parlament, sub parolă „Noi putem aștepta“ trata Ungaria foarte de „hăut an bas“. (Foarte adevărat! în dreapta.) Aceasta s'a întâmplat pe când domniile erau de părere că Ungurii sînt cei mai slabi (Haritate în dreapta.)

În acele timpuri partidul conservator și indeosebi marii proprietari boemi erau care pledau în mod hotărît și deschis pentru drepturile Ungariei. (Aplause în dreapta.) Partidul conservator a rămas credincios principiilor sale și stă și ați pe același punct de vedere și va păși, dacă se va ivi necesitatea, ceea ce acuma nu este, din nou pentru drepturile Ungariei. (Bravo! în dreapta.) Dar' noi pretindem și reciprocitate deplină dela Ungaria. (Așa e! în dreapta) și credem că este, în interesul demnității noastre proprii și în interesul părții acestuia a imperiului, a accentua lucrul acesta. (Aplaus în dreapta.) Și pe cît timp există în Ungaria un partid însemnat în parlament, care lucră pe față pentru resturnarea transacțiunii (Așa e! în dreapta) și tînde la uniunea personală pe cît timp chiar și diarele ce stau la dispoziția partidului liberal amenință în tot momentul că se vor retrage la uniunea personală, pe cît timp indeosebi dominează în cele mai largi cercuri ale Ungariei părerea că transacțiunea cu Ungaria este favorabilă numai pentru această parte a imperiului, pe atît timp Ungaria nu are nici cel mai mic drept a se plânge dacă și la noi se scapă odată un cuvînt care celor de dincolo de Leitha nu le sună bine. (Aplause îndelungate și continue în dreapta.) Cum stăm noi cu Ungaria, se scie în Ungaria prea bine, și sînt conșii, că în cercurile normative de acolo se cunoașce tot așa de bine probitatea și credința noastră față cu drepturile Ungariei, precum le cunoașce și ministrul-președinte al nostru. (Așa e! în dreapta.)

Pattai (partidul social creștin) crede că crisa parlamentară actuală este în legătură cu atitudinea ce partidele maghiare din parlament au luat pentru căsătoria civilă și astfel în contra drepturilor actuale ale confesiunilor creștine.

Dr. Plenner (șeful partidului jidano-german) ăce: „Contele Hohenwarth, un federalist brav, al cărui întreg trecut politic se întemeiază numai pe încercarea dela 1871 a realizării principiilor sale. El ăce că în Ungaria se lucră de partidul extrem contra dualismului și se vorbește de o uniune personală. Din această cauză Ungaria nu se poate supăra dacă și aici se scapă câte un cuvînt neplăcut. Anslogia însă nu se potrivește. Dacă în Ungaria un domn din stînga extremă vorbește în contra dualismului, partidul

liberal și guvernul nu sînt responsabili, precum nu poate fi nici ministrul-președinte Taaffe pentru vre-un cuvînt rostit de reprezentantul vre-unei partide extreme de aici. Diferența mare consistă în pozițiunea principului Schwarzenberg. Acesta nu aparține unui partid extrem opozițional, care are toată libertatea părerilor sale, ci aparține clubului al cărui șef este contele Hohenwarth. El este conducătorul unei părți normative a acestui club pe a cărui părere, contele Taaffe, precum se scie pune mare preț. Și dacă un bărbat în poziția sa cu o parte a unui partid, care earăși face parte din așa numita majoritate moderată își poate permite să vorbească în contra dualismului și a-l pune sub întrebare, atunci acesta are totuși altă importanță, decât când în Ungaria stînga extremă se pronunță în contra transacțiunii dela 1867.

Prințul Carol Schwarzenberg observă față cu deputatul Plenner, că n'ar fi făcut front contra dualismului, ci ar fi ăis numai între altele, că părerile despre avantajile și desavantajile dualismului au trebuit încă de o clarificare sau lămurire. Nu mai încapă nici o îndoială, că în Ungaria există o mișcare puternică contra transacțiunii dela 1867 și că în prima linie e de dorit ca acolo să se facă lumină. El n'a ăis că această clarificare are să reese în contra dualismului, cuvintele sale se îndreaptă contra acelor curente și partide care tind la desfacerea celeilalte părți a imperiului dela monarchie și aduc astfel întreg imperiul în primejdie. Partidul seu a respectat în același chip dualismul ca alte partide. Cu același drept cu care se pretinde din altă parte respectarea transacției din 1867, se poate pretinde această transacție să se observe și să se țină și dincolo de Leitha. Partidul seu nu a căutat nici-odată spriginul Ungariei, dar' nici s'a temut vre-odată de acele elemente din Ungaria, care formează în pericol pentru dualism și nu voesc să se țină de transacțiune. Patriotismul austriac și credința cătră împărat n'au să se lovească de hotarele dela Leitha. (Aplause în dreapta.)

Manifestațiuni naționale la Bucuresci.

Sibiu, 5 Decembrie n. 1892.

Meetingul grandios ce se ăține astă-vară la Bucuresci și mișcarea intensă de care au fost cuprinse toate orașele provinciale din regatul României cu ocasiunea aștererii Memorandului Românilor la Viena, erau suficiente dovezi pentru ori-cine despre iubirea și viul interes cu care frații noștri din regat însoțesc luptele noastre politice.

Dl Dr. Rațiu, președintele partidului național român și conducătorul deputațiunii române la Viena, avînd să călătorească în afaceri private la Bucuresci, are deci de dinainte încredințat despre cele mai călduroase simpatii, cu care va fi întîmpinat în capitala României. Pentru a se pute calma spiritele și pentru a încungura ori-ce manifestațiuni în această direcțiune, dl Dr. Rațiu și-a tot aminat călătoria. Mercuri în 18/30 Noemvrie d-sa însoțit de d-na Rațiu a plecat din Sibiu cu trenul accelerat la Bucuresci fără-ca să așeze nici pe amicii sei de aci, cu atît mai puțin pe cei din Bucuresci.

În Bucuresci se răspândise deja de nou șgomotul despre venirea dlui Dr. Rațiu, a cărui sosire se aștepta însă pe Sămbăta trecută. Din scirile diarelor române, reproduse în parte și de noi, rezultă că frații noștri fac mari pregătiri de întîmpinare. Încă în ziua plecării de aici dl Dr. Rațiu a trecut prin vama din Predeal, de unde, precum aflăm din diarele bucurescene, prefectura poliției din Bucuresci a fost avisată despre sosirea d-sale.

Eată scirile ce le aflăm despre sosirea dlui Dr. Rațiu în diarele din Bucuresci:

Alaltăseară (Mercuri) cu trenul de 9 oare, a sosit în capitală dl Dr. Rațiu. Nimeni nu scia de sosirea sa. Abia la 8 și jumătate oare s'a aflat, astfel că a fost imposibil a i-se face o manifestație imposantă, după-cum i-se pregătia.

Studentii se aflau întruniți la societatea „Unirea“.

Imediat cum au aflat, au pornit în corpore la gară, dar' pe drum au întălnit pe dl Dr. Rațiu, și s'au înapoiat la hotel Boulevard, unde au fost primiți.

Dl A. Eliescu, în numele studenților, ăin o cuvîntare entusiastă, urînd bunăvenire dlui Dr. Rațiu.

Dl Rațiu mulțumi studenților, care după ce își depuseră cărțile de vizită, se depărtară.

În întrunirea cetățenilor ăinută alaltăieri seara (Mercuri) la dl C. Dicescu s'a ales o comisiune din dlui P. Grăditeanu, Gr. T. Brătianu și C. Dicescu, care să avieze la felul și la mijloacele pentru organizarea manifestațiunii în onoarea celor trei șefi ai Românilor de peste munți.

În cursul zilei de ieri (Joi) dl Dr. Ioan Rațiu a primit numeroasele visite. Mai mulți cetățeni negăsindu-i acasă, la hotel Boulevard, și-au depus cărțile lor de vizită.

În întrunirea ăinută ieri după amiaza la societatea „Unirea“, studenții au hotărît organizarea unei splendide retrageri cu facile în onoarea dlui Rațiu, Lucaciu și Coroianu.

S'a mai hotărît ca Duminecă seara să se ăină o întrunire publică în sala Orfeu. După întrunire va ave loc retragere cu torțe.

Aseară la 8 oare o nouă întrunire a avut loc la societatea „Unirea“.

Despre un interview cu dl Dr. Rațiu diarele publice următoarele:

Un confrate spune următoarele asupra cauzei, pentru care Dr. Rațiu nu și-a anunțat sosirea.

„Am întălnit la hotel Boulevard, în salonul pe care-l ocupă dl Lucaciu, pe președintele comitetului partidului național din Transilvania, dl Dr. Ioan Rațiu. E un bătrîn înalt, voinic și frumos, cum rar vezi.

— De ce n'ai anunțat sosirea d-voastră? Lumea bucuresceană se pregătise de vre-o patru zile să vă facă o primire entusiastă.

— Chiar pentru-ca să încungur ori-ce fel de manifestații, am venit așa fără de veste. Și aș fi dorit să nu scie nimeni de sosirea mea, și diarele să nu vorbească deloc de mine.

— De ce atîta rezervă?

— Fiindcă ori-ce fel de manifestații nu pot să aducă nici un folos cauzei române de peste munți.

„Romanul“, care publică și un prim-articol de bună venire, dă următoarele amănunte:

Ieri seară la 9 și jumătate a sosit în capitală domnul și doamna Rațiu.

Această sosire a fost cu totul neașteptată, căci se anunțase că va veni numai Sămbătă, și grație secretului ăinut de guvern, nimeni nu fusese înșcîntat.

Din întămplare, la 9 oare seara, cățiva care ne aflam într-un cerc politic, furăm înșcîntați și imediat pornim la gară.

Aci, poliția era în păr. Mai mulți inspectori de poliție, în frunte cu dl Crețu și directorul poliției dl Orăscu, numeroși sergenți și agenți secreți, cățiva gendarmi chiar.

Era ridicolă această desfășurare de forță publică, când scit era că nimeni nu era informat de sosirea președintelui comitetului național.

Cu toate acestea, când trenul sosit în gară, domnul Rațiu fu salutat pe peron de dlui Gr. Brătianu, C. Dicescu, Ionel Grăditeanu, Vintilă Rosetti, I. Bursan, C. C. Dobrescu, Budișteanu, N. Filipescu, Filiti, avocat, I. Lupulescu, și cățiva alți care din întămplare o aflară la timp.

Imediat ce dl Rațiu sosit la hotelul Boulevard, sosirea sosirii sale se răspîndi, și în timpul serii numeroase persoane merșeră spre a-i strînge mîna.

Foile din Bucuresci, sosite ieri aici, publică următorul comunicat:

Mai multe diare anunță că s'ar fi pregătind o manifestațiune în capitală, cu oca-

siunea sosirii Drului Rațiu, părintelui Lucaciu și a dlui Coroiu, și că s'ar fi deschis o listă de subscriere cu caracter de manifestațiune, à un leu de subscriitor, pentru acoperirea amendei la care a fost condamnat părintele Lucaciu.

Din izvor sigur ni se spune că o așa subscripțiune nu este, și că după stăruința ilustrilor noștri oaspeți, ori-ce manifestațiune este înlăturată.

Doi ofițeri români reglementați.

Arad, 2 Decembrie n. 1892.

„Arad és Vidéke”, organul canaliei din Arad, publică (nrl dela 2 Dec.) sub marca „Ofițeri de honveđi cărora li-s'au luat gradul”, următoarea notiță:

Comanduirea honveđească din Arad a pedepsit în mod exemplar pe Iuliu Herbay și Savu Raicu, ofițeri de rezervă în Arad, care au iscălit și a dus — în ajunul iubileului de încoronare — cunoscutul Memorand valah la Împăratul din Viena, prin ceea-ce doi ofițeri au călcat în chip murdar jurământul de ofițeri ce au depus pe constituția maghiară. Pe acea vreme temerara îndrăzneală a celor doi ofițeri a revoltat nu numai pe Aradani, dar întreaga opinie publică. Cu atât mai lași s'au arătat însă, când în „Arad és Vidéke” Cs. Endes Dániel, colaborator intern al foii noastre, li-a pus pe frunte timbrul trădării de patrie și i-a numit mizei. Nici unul dintre cei doi ofițeri în rezervă n'au îndrăznit să ceară satisfacție prin arme dela colaboratorul nostru. Urmarea acestuia a fost apoi, că comandantul de aci al honveđilor a citat înaintea sa pe cei doi ofițeri. Ei au obiectat, și li s'au dat de mângâiere, ear' rugăciunile noastre spargin în învingerea persecuțiilor barbare.

Luptă dar' înainte, mărețule martir, căci noi cu Tine vom fi!

„Transit cito quod cruciat, permanet in aeternum quod coronat”.

Nicolae Popescu, Avram Triponescu, Vasile Jupanescu, Transdifer Rada, econom; Alexă Costescu, econom; Ilie Zichiciu, Vasile Jupanescu, Vichente Zungescu, Cornel Teahă, teol. abs.; Nicolae Jupanescu, Nicolae Jichiciu, E. Jichiciu, George Stanic, Moise Triponescu, George Inculescu, Moise Inculescu, George Triponescu, Ionescu Iulian, Avram Triponescu, Alexandru Petroviciu, Ioan Ciosiciu, Milotin Tanase, Pavel Jupanescu, Petru Inculescu, Vasile Gurjescu.

Din Munții-Apuseni și anume din comuna Intregalda (com. Albei) primim următoarea adresă:

Clarismului Dr. Vasile Lucaciu, în Șigesci.

Te salutăm cu iubire sinceră, mare martir al neamului românesc. Te venerăm pentru faptele tale mărețe, vrednice de laudă; pentru lupta și zelul neobosit în cauza noastră națională.

Admirăm cuvântarea curajoasă și plină de patriotism, cu care Te-ai apărut, stând pe banca acuzatilor în „Roma calvină”, rușinând prin aceasta pe haita inculților, împințaților și nespelaților descendenți ai lui Atila și încurajând pe toată suflarea românească la luptă pentru libertate și independență.

Plini de ură și venin contra Ta, mare apostol al românismului, Te-au condamnat la robie; nesciind, cuprinși de șovinism, că se condamnă pe ei înșiși.

Dar' servească-Ți aceasta spre onoare și fală, căci neamul românesc e cu Tine și păharul de care ai parte, nu uita! că toți Românii, cu mic cu mare, sântem gata a-Ți ajuta ca să-l poți goli până în fund.

Înainte cu Dumnezeu! înainte cu energie de fer, neamul românesc Te va urma și astfel națiunea română va triumfa.

Trăească națiunea română!

Peară usurpătorii și trădătorii neamului românesc!

Arză în foc uscăturile! Dee cerul să învingă dreptatea. Trăească Dr. Lucaciu! Luceafărul și curajosul luptător național!

Crepe dușmanii!

Intregalda, în 29 Noemv. 1892 st. n.

Ioan Nestor, Petru Raicu, Florea Constantin, econom; Ioan Topor, cristic; Toma Hățgan, econom; Vasile Nestor, cantor; Nicolae Dăhăș, cantor; Dumitru Ganu, Pavel Andrei, Todor Ioan al lui Vasile, Marian Simion, Ioan Clamba, Vasile Pavel, Iosif Nestor al lui Samoilă, Teodor Goangă, Florea Mafteiu, Petru Raicu, învățător.

Din Arad primim următoarea adresă:

Muli Onoratului Domn Dr. Vasile Lucaciu în Șigesci.

„Vail vouă când vă vor dice de bine.” Luca 6 26.

Aceste cuvinte sinistre de multe-ori le-a rostit Atotputernicul lumii către adicții sei, punându-le în perspectivă că și după moartea sa vor avea a suferi mult încă, dar' totmai prin aceasta vor să fie premăriți după moartea lor colo sus, sus încercuri. Cu alta nu Te putem mângâia decât cu cuvintele D-șei omului adresate către adicții sei. De aici din

ADRESE DE ADERENȚĂ

pentru

Dr. LUCACIU.

Din Chizdia (com. Timișului) ni-se trimite următoarea adresă:

„Onoratei Redacțiuni „Tribuna” pentru

Marele Român și martir național Dr. VASILE LUCACIU.

În chinurile Mântuitorului Isus Christos și în moartea lui pe cruce s'a născut libertatea universală a întregii omenimi! În chinurile și suferințele luptătorilor bravi s'a răscumpărat libertatea și drepturile neînstrăinate ale popoarelor din usurparea și ghiarele tiranilor și despoților! În chinurile și suferințele Tale, mare apostol, și ale întregului popor român, trebuie să se răscumpere libertatea și drepturile națiunii noastre din mâinile usurpatorilor!

Temnița și lanțurile gătite Ție, sânt gătite națiunii române.

Suferințele Tale sânt suferințele noastre, pentru-că al nostru ești, și inimile noastre pentru Tine bat și trăesc.

Iubirea și alipirea noastră către Tine, s'ă-Ți fie de mângâiere, ear' rugăciunile noastre spargin în învingerea persecuțiilor barbare.

Luptă dar' înainte, mărețule martir, căci noi cu Tine vom fi!

„Transit cito quod cruciat, permanet in aeternum quod coronat”.

Nicolae Popescu, Avram Triponescu, Vasile Jupanescu, Transdifer Rada, econom; Alexă Costescu, econom; Ilie Zichiciu, Vasile Jupanescu, Vichente Zungescu, Cornel Teahă, teol. abs.; Nicolae Jupanescu, Nicolae Jichiciu, E. Jichiciu, George Stanic, Moise Triponescu, George Inculescu, Moise Inculescu, George Triponescu, Ionescu Iulian, Avram Triponescu, Alexandru Petroviciu, Ioan Ciosiciu, Milotin Tanase, Pavel Jupanescu, Petru Inculescu, Vasile Gurjescu.

Din Munții-Apuseni și anume din comuna Intregalda (com. Albei) primim următoarea adresă:

Clarismului Dr. Vasile Lucaciu, în Șigesci.

Te salutăm cu iubire sinceră, mare martir al neamului românesc. Te venerăm pentru faptele tale mărețe, vrednice de laudă; pentru lupta și zelul neobosit în cauza noastră națională.

Admirăm cuvântarea curajoasă și plină de patriotism, cu care Te-ai apărut, stând pe banca acuzatilor în „Roma calvină”, rușinând prin aceasta pe haita inculților, împințaților și nespelaților descendenți ai lui Atila și încurajând pe toată suflarea românească la luptă pentru libertate și independență.

Plini de ură și venin contra Ta, mare apostol al românismului, Te-au condamnat la robie; nesciind, cuprinși de șovinism, că se condamnă pe ei înșiși.

Dar' servească-Ți aceasta spre onoare și fală, căci neamul românesc e cu Tine și păharul de care ai parte, nu uita! că toți Românii, cu mic cu mare, sântem gata a-Ți ajuta ca să-l poți goli până în fund.

Înainte cu Dumnezeu! înainte cu energie de fer, neamul românesc Te va urma și astfel națiunea română va triumfa.

Trăească națiunea română!

Peară usurpătorii și trădătorii neamului românesc!

Arză în foc uscăturile! Dee cerul să învingă dreptatea. Trăească Dr. Lucaciu! Luceafărul și curajosul luptător național!

Crepe dușmanii!

Intregalda, în 29 Noemv. 1892 st. n.

Ioan Nestor, Petru Raicu, Florea Constantin, econom; Ioan Topor, cristic; Toma Hățgan, econom; Vasile Nestor, cantor; Nicolae Dăhăș, cantor; Dumitru Ganu, Pavel Andrei, Todor Ioan al lui Vasile, Marian Simion, Ioan Clamba, Vasile Pavel, Iosif Nestor al lui Samoilă, Teodor Goangă, Florea Mafteiu, Petru Raicu, învățător.

Din Arad primim următoarea adresă:

Muli Onoratului Domn Dr. Vasile Lucaciu în Șigesci.

„Vail vouă când vă vor dice de bine.” Luca 6 26.

Aceste cuvinte sinistre de multe-ori le-a rostit Atotputernicul lumii către adicții sei, punându-le în perspectivă că și după moartea sa vor avea a suferi mult încă, dar' totmai prin aceasta vor să fie premăriți după moartea lor colo sus, sus încercuri. Cu alta nu Te putem mângâia decât cu cuvintele D-șei omului adresate către adicții sei. De aici din

departare suscepe admirarea tuturor pentru curajul cu care ai apărut cauza sfântă a Românilor. Tu ești fala Românilor, Tu ești ângerul, apostolul Românilor. Tu ești comandantul Românilor care ai ridicat steagul nostru pe care e scris „libertate” și îl ții sus, sus și tare. Nu desera în luptă ce ai să o continui, căci trebuie să eșim învingători, nici-decum însă nu vom perii, căci scris e, că: „Românul are șapte vieți în pieptu-i de aramă”. Ori D-șei-omul n'a suferit pentru libertatea ce o propaga? Ear' soartea tălharului care l'a defăimat o scim.

Românii în tot locul Te vor urma! Fii sigur că frații Ței români nu vor să uite nici-când pe răscumpărătorul lor. Numele Țeu va fi scris cu litere de aur pe paginile istoriei a scumpei Tale națiuni. Să trăiesci la mulți ani spre răscumpărarea scumpei Tale mame! care zace în grea robie. D-șei-omul nu va părăsi pe poporul conșciu de sine, și care luptă pentru o cauză sfântă și dreaptă. Înainte numai!!

Teologul din Arad.

Școala de fetețe din Oravița.

Oravița, 25 Noemvrie n.

Onorată Redacțiune!

Sânt câțiva ani de când oamenii noștri cu inimă pentru ale noastre și prevădători au priceput însemnătatea unui institut, în care fetele noastre să se crească amăsurat receințelor moderne. Căci ori-ce ar dice cineva, dar' lucru mai presus de ori-ce îndoaală este, că atunci când femeia română va fi pusă pe un pedestal mai înalt de circumspecție, atunci viitorul generației și cu dinsa al întreg neamului mai bine este asigurat decât dacă am încerca să ne îmbogățim fără a ține cont de mamă, de soție, de casnică și econoamă.

Această lipsă au priceput o de curând Sibiul, Brașovul și Aradul și ađi ne simțim mândri când ne putem fali cu o atare tinere eșită din unul dintre aceste institute.

Și dacă Sibiul, Brașovul și Aradul au simțit această lipsă, Oravița, care și în lăuntru și în afară este în totalitate ei română, simțese această trebuință cu atât mai mult.

Spre scopul câștigării mijloacelor trebuincioase la înființarea acestui institut îmi voi da modesta mea părere, nădăjduind că se vor găsi alții cu păreri mai bune decât a mea, ca așa lămurindu-ne unii pe alții să putem ajunge la ținta dorită.

Propunerea mea este:

Pentru a câștiga capitalul dorit spre zidirea și susținerea institutului, socotesc a fi de lipsă 4000 de acții, una cu 10 fl., ceea-ce ar face suma rotundă de 40.000 fl.

Spre mai marea ușurare a acționarilor, acțiile să se solvească în rate lunare de 1 fl. pe lună, așa ca în 10 luni să fie tot capitalul adunat.

Acest capital ar aduce cu 5%, în 4000 ani suma de 20.000 fl. camătă.

Să se însemne că acest capital ar fi de a se lua quasi ca un împrumut dela acționar, așa ca după un anumit restimp să se reînscădă prin sortire.

Cu suma de 20.000 fl. s'ar pute începe zidirea.

Se înțelege că se vor găsi și de aceia — și-i mi place a crede că cei mai mulți vor fi — care nu-și vor mai cere împrumutul, ci îl vor lăsa pentru fondul de susținere a institutului.

Dacă ar fi dară ca să așteptăm până ce capitalul ni-ar aduce camătă de mai sus în suma de 20.000 fl., treaba s'ar cam prea amina. Eu însă sânt de părere că nu după 4000 ani, ci după unul s'ar pute pune peatra fundamentală la institutul din cesiune.

Anume: Întrucât cunosc eu giuristările, „Reuniunea femeilor rom. din Oravița” a strins o sumă în scopul acesta, fondul școlastic din Oravița-Montană a votat după putință o anumită sumă, biserica a oferit mizerul seu pentru fitoarea clădire; ear' casa de păstrare populară din loc, care și până acum a purtat o rubrică pentru acest scop, fără îndoială, că atunci când se vor depune la dinsul 40.000 fl. spre fructificare, îndată ne va și pute vota în contul intereselor viitoare suma recerută, însă cu procenta mai scădute, ca astfel zidirea să se poată începe numai decât.

Și apoi când ne vom mai gândi și la aceea că prin ajutorul poporului nostru material de grabă și fără multe spese l'am pute aduna, ni-se impune cu atât mai mult datorința a nu întârzi cu ducerea la îndeplinire a acestei idei, care nu poate decât cu urări de bucurie să fie primită din partea tuturor inimilor ce bat românește.

Avem comune care sânt aplicate a ne pune la dispoziție varul, alte peatra, ear' toate diupreună sânt gata a ne căra lemne etc.

Mi-s'a dat privilegiul a vorbi cu mulți dintre țeranii noștri, care s'au arătat gata a

concurge cu considerabile sume în bani sau cu lucru și material brut numai în contul de a fi pomeniți în biserică; ceea-ce la toată întâmplarea ar pute servi și altora de indemn la fapte bune.

În modul acesta aș crede eu a fi cu puțință punerea în lucrare a planului demult zemislit.

Acest institut într'un centru român cum este Oravița, cate de neapărată și urgentă trebuință.

Avem o mulțime de fete care trebuie să cerceteze institute străine.

Ear' când ne vom mai cugeta și la multele exemple când fetele noastre în urma fanatismului religios au domnesce prin clăstire sânt aplicate până chiar a-și părăsi și legea și a se despărți de lume în care dinsa — din al nostru punct de vedere — ar ave o chemare prea frumoasă; Țic, cugetându-ne la acestea, e cu neputință ca grija de viitorul fetețelor noastre să nu ne pătrundă inimile și să ne împingă involuntar de a nu întârzi nici măcar un moment spre a face fitoarelor mame române un asil corăspunzător tuturor receințelor.

De aceea eu ca unul dintre cei mai mici, îngrijat fiind de binele nostru al tuturor, m'am simțit îndemnat a suleva această chestie de nou în public, în credința că cei normativi nu vor pregeta a se îndeletnici și a face pași de lipsă pentru începutul realizării idealului nostru.

Unul din cei mici.

Sfântirea bisericii din Tiha.

Valea-Bărgăului, Noemvrie 1892.

O Ți de sărbătoare a fost pentru poporul din Borgo-Tiha, comună curat românească și frumoasă, de pe romantica vale a Bărgăului, — Țiua de 11/23 Octomvrie a. c., când s'a făcut binecuvântarea frumoasei biserici de acolo.

Biserica a fost edificată de popor la anul 1854, sub păstoria demnului paroh și mai târziu vicar al Rodnei, binemeritatul de pie memorie Gregoriu Moisil.

Simțindu-se acum lipsa de o reparatură radicală, actualul paroh, Ioan Dologa, conșciu de înalta sa chemare, în conțelegere cu parochienii sei, a decis repararea bisericii.

Însă cum?

Biserica dispunea de puțini bani, poporul săracit foarte tare, de când stăpânirea vitregă l'a luat izvorul de traiu — pădurile — cu greu va pute contribui cu ceva; cu atât mai mult, că pe spatelul lui, afară de dările directe, mai sânt aruncate aproape 100% impozite comunale, din care se susține școala comună, înființată cu scop mârșav de Dr. Havas Gyula — recte Iulius Berger — pe atunci inspector de școale în comitatul Bistrița-Năsăud.

Despre aceasta însă, cu altă ocaziune.

A întreprinde o reparatură de mii de fiorini, între atari împregiurări, este dacă nu imposibil, apoi foarte riscat.

Cu toate aceste, energicul și înțeleptul paroh, a întreprins și a Ți dus la îndeplinire acea reparatură.

Întreaga reparatură, după un plan făcut sub predecesorul seu, M. Pop, trebuia să costeze la 4000 fl.

Vădând el însă, că acea sumă e prea exagerată, și imposibil de încasat pe calea aruncului, pe cale privată s'a pus în înțelegere cu diferiți măiestri, și a făcut acord cu ei.

Toți pașii făcuți au fost aprobați de organele superioare, și așa toate acelea reparaturi, care după plan trebuiau să costeze 4000 fl., le-a săvârșit cu 1600—1700 fl., în-tocmai cum a făcut marele nostru bărbat și apostol al românismului Dr. Vasile Lucaciu, cu edificarea monumentalei biserici din Șigesci. —

Banii necesari l'a luat parte din averea bisericii, — parte însă cei mai mulți în urma indemnului și exemplului dat de d-sa — dela popor pe calea repartițiunii, care fiindcă era mică, ușor s'a putut încasa; contribuind fiecare poporan cu dragoste adevărat creștinească.

În modul acesta l'a succes a repara frumoasa biserică, care are un aspect foarte estetic; turnul acoperit cu tinichea; interiorul și cu deosebite altural este de un gust admirabil și de o frumseță rară.

Astfel în Țiua de 11/23 Octomvrie 1892 s'a făcut binecuvântarea bisericii, fiind emis din partea episcopului dl vicar Dr. Ioan Pop.

Liturgia și peste tot binecuvântarea bisericii s'a celebrat de dl vicar și de preoții Ioan Dologa, Anchedim Candale și Iacob Rusu, în prezența unei mulțimi mari de popor, și a unui ales public din alte comune.

După săvârșirea binecuvântării a urmat banchetul, care s'a Țiut în frumoasa și spațioasă școală confes. din loc; la care sfârș

de o frumoasă cunună de inteligenți din giur, au luat parte și mai mulți fruntași din popor.

S'au Țiut mai multe toaste, așa pentru parochul local, pentru vicar, pentru episcop, pentru protoiereul gr.-or., pentru medicul cercual, pentru poporul din Tiha, și în fine pentru opina românească și adevărații ei conducători.

Iusufleșirea era mare și bucuria nu se poate descrie, vădând cum opinia își petrece la un loc cu păpușul.

La banchet a cântat musica lui Gogi din Bistrița, înveselindu-ne cu cele mai frumoase arii românești.

Cam pe la 5 oare s'a finit banchetul, după care ne-am dus toți la ale noastre, cu convingerea, că un preot, precum e și dl Ioan Dologa, pe lângă ea agendele sale oficiale sânt în cea mai perfectă ordine, dară simțind împărțirile, nedreptățile și suferințele poporului seu, lucră din toate puterile și cu toate mijloacele morale — prin cuvânt și fapte la înaintarea materială a poporului seu, luptându-se neînterupt pentru recăștigarea drepturilor sale naționale.

Onoare lui și celor-ce sânt ca el!

De model să servească acelor preoți, care în împregiurările acestea grele, înloc să apere turma concădută păstoriei lor, o dau pradă lupilor celor flămânzi și sălbatici.

Răpiala nu va întârzi.

Vai lor!

Nerva.

CRONICĂ

Dela Curte. Maiestatea Sa Monarchul a plecat Sămbătă trecută la Viena, spre a cerceta pe Archiducele Francisc Salvator. Monarchul va petrece acolo trei Țile, și apoi se va reîntoarce la Viena. — M. Sa Imperăteasa a sosit la 1 c. dimineața în Miramar și la 1 după am. și-a continuat călătoria cu yachtul „Miramar”.

M. Sa Monarchul și Papa. „Neues W. Tagblatt” aduce știrile, că Papa a adresat la 2 Decemvrie M. Sa Monarchului, din incidentul aniversării a 44-a a suirii Sale pe Tron, o telegramă de felicitare, în care dă expresiune dorinței, că biserica va primi numai binefaceri și nu amărăciuni din mâna M. Sale.

Contele Revertera în audiență la Papa. Se depeșază din Roma cu data de 2 c., că Papa a primit în acea Ți pe ambasadorul austro-ungar contele Revertera, tocmăi reitros din concediu, într'o audiență mai lungă, în care s'a vorbit mai mult despre afacerile bisericești în Ungaria. Cu acest privilegiu Leo XIII. și-a exprimat negretele sale pentru retragerea contelui Szapary, care a trebuit să cedeze presiunii partidului liberal. Totodată Papa a înecunșinat pe ambasador, că Vaticanul a dat deja instrucțiunile necesare episcopatului ungar cu privire la atitudinea aceluia față cu actualul guvern.

Nou avocat român. Ni-se șirde din Voivodina, că dl Dr. Nicolae Popoviciu, fiul preotului Simeon Popoviciu de acolo, a deus săptămăna treoută censure de avocat cu succes și-și va deschide cancelaria de avocat în Verșet.

Neerolog. Primim următorul anunț: Cu inima adănc sfășiată de durere, aducem la cunoștința conșgenilor și cunoșcutilor, că vecinic neuitata noastră mamă și bunică Ecaterina Vuia, născută Diaconovici Loga, profesoara de odinioară a institutului Otteleșan din Craiova, în 21 Noemvrie a. c. la 3 oare noaptea și-a dat nobilul suflet în mâinile creatorului, io al 62-lea an al etății sale. Odihnesc în pace suflet blând și pri-vesce spre noi! B. Comlos, 21 Noemvrie 1892. Iuliu și Romul Vuia.

În favorul nostru. „L'Independence Roumaine” așă că dl Santupéry, fost secretar general al ministerului afacerilor străine din Franța, va publica în curând un studiu relativ la viața politică, socială și economică a popoarelor europene. Partea întâia a acestui studiu va fi asupra Germaniei și Austro-Ungariei. Cestiunea Românilor din Transilvania e tratată aci cu competență și simpatie. Dl Santupéry va reveni asupra acestei cestiuni a Românilor din Transilvania, când va trata despre România și poporul ei.

Curiosități ungurești. Cetim în „Politik” din Praga: După-ce la o mulțime de deputați ungurești li-s'au pus sub execuție Țtele, s'a decis a se crea, pentru combaterea rēului, o lege, după care deputatul ale căru diete sânt puse sub execuție își perde mandat. După-ce însă acestia de cele mai multe-ori sânt stlpi ai partidului guvernamental, legea se aplică numai pro forma. Comisiunea de imunitate se întrunesc odată, fixează pentru părinții patriei baneroți un termen de o lună, în decursul căruia s'ă-și reguleze afacerile, și prin asta lucrul e aplanat. Numele și numărul baneroților rămăne un secret oficial. Cu privilegiul desbaterii din urmă s'a constatat cazul tragi-comic, că un banerot e absent „nu se știe unde”, din care cauză nu l'a putut înmăna cestiunea. El e amenințat cu contumăciunea. Un deputat cu locul abicșiunii necunoscut, e ntr'adevăr o specialitate maghiară.

Testamentul lui Wahrman Moricz. La 1 Dec. n. s'a deschis și publicat la tribuna din Budapesta testamentul lui Wahrman Moricz. Între altele, răposatul a lăsat

un legat de 100.000 fl. pentru „scopuri umanitare, filantropice și culturale” ce servesc interesele evreiesci.

Facultate teologică reformată în Cluj. Foile maghiare aduc știrea că sinodul reformat, întrunit actualmente la Budapesta, s'a ocupat în ședința dela 1 Decembrie n. cu un elaborat privitor la înființarea unei facultăți teologice reformate în Cluj. După o discuție mai lungă, la care au luat parte, între alții, contele Bethlen Gábor, Tisza Kálmán, baronul Bánffy Dezső, contele Josif Degenfeld, episcopul Szász, Hegedűs Sándor, Antal Gábor și Fejes István, proiectul a fost acceptat ca basă a desbaterii speciale.

Principele moștenitor al României, după-cum cetim în foile din România, va pleca săptămâna aceasta la Londra.

Cas de moarte. Dilele acestea a răposat în Graz cunoscutul scriitor pedagogic Francisc cavalier de Mocnik, în etate de 78 de ani. Decedatul s'a ocupat cu științele matematice și a scris numeroase cărți în această materie, care se folosesc și astăzi ca manuale de instrucțiune în cele mai multe școli medii din monarhia noastră.

Defraudatiune. „Magyar Hírlap” raportează că cu prilegiul scontrării casei postale din Macău, ce a avut loc de curând, șeful oficiului postal Béla Kádár a măturat că el a luat din banii poștei suma de 300 florini. Se presupune că lipsa va fi mai mare. Kádár a fost arestat.

Principele dispărut. Din München vine știrea telegrafică că principele Carol, al doilea fiu al principelui Ludovic de Bavaria, a plecat astăzi săptămână, în absența părinților sei, din München și nu s'a mai reîntors. Se presupune că principele a făcut o excursiune pe jos în munți și se va reîntoarce în curând.

Domnișoara Agata Bărescu este angajată de direcțiunea teatrului orășenesc din Cernăuți, scrie „Gazeta Bucovinei”, pentru o serie de patru respective șese reprezentări. După-cum s'ntem informați d soara Bărescu va soia pe la mijlocul lunii Decembrie în Cernăuți.

Seire desmintită. Se depeșează din Roma cu data de 2 Decembrie n.: În timpul serii s'a fost răspândit în întreaga țară știrea în întreg orașul știrea, că Papa ar fi murit repentin. Foia clericală „Patria” a publicat chiar știrea și a apărut încădrată în negru. După informațiuni primite din Vatican, știrea aceasta e însă cu totul neîntemeiată. Papa a primit astăzi pe mai mulți diguitari și a făcut apoi, ca de obicei, o preumblare prin grădina.

Revisuirea constituției bulgare. Diarul „Bulgaria” aduce știrea, că guvernul bulgar plănuiesc o revisiune a constituției. Anunțând aceasta, foia numită adaugă că Sobrania actuală ar fi avut să se pronunțe pro sau contra oportunității acestei revisiuni. La cas că Sobrania s'ar pronunța în mod afirmativ asupra acestei chestiuni, atunci va trebui să se convoace o constituantă până în Mai, care va avea să examineze revisiunea plănuită, și aflându-o oportună, să o primească. „Svoboda” confirmă și ea această știre, adaugă însă că guvernul bulgar nu a făcut încă nici un pas în această direcție.

Un incident curios. În menageria din Schönbrunn s'a întâmplat de curând un lucru foarte curios. Trebuind să se repareze cușca maimuțelor, acestea au fost mutate în altă cușcă. Reintrorându-se ear' în cușca cea veche, maimuțele s'au îmbolnăvit aproape toate, așa că mare parte din ele au trebuit să fie otrăvite cu ciancaly.

Holera în Germania, după-cum se depeșează din Viena, s'a sfârșit. În urma acestei carantine de cinci zile, la care erau supuși călătorii din Germania la granița austro-ungară, s'a desființat și comunicațiunea directă a trenurilor e permisă pe toate liniile.

Mersul vapoarelor între Galați și T-Severin. Vapoarele societății de navigațiune dunărene, care circulă între Turnul-Severin—Galați și vice-versa, dela 19 Noembrie (1 Decembrie) vor circula numai odată pe săptămână și adică: Dela Severin la Galați în fiecare Marți la 5 ore a. m. și dela Galați la Severin în fiecare Sâmbătă la 9 ore a. m. Aceste vapoare acostează și la stațiunile bulgare, însă numai la Lompanale, Sigtov și Ruscuc. Cu aceasta se suprimă cursa de Marți din Galați în sus și cea de Vineri din Severin în jos.

Cutremur de pământ. Orașul La Union din Salvador (America) a fost bătut de curând de un înfricoșat cutremur de pământ. Depeși din San-Francisco anunță că cele mai multe case s'au surpat, omorând mulțime de persoane.

VARIEȚAȚI.

(Statistică curioasă.) După un statistician dacă s'ar scrie cu litere șirul natural al numerilor până la un miliard se va întindea 45,032,998,006 litere și presupunând că s'ar tipări aceste numere, se va constitui o bibliotecă de peste 100 mii de volume, (un volum de al lui Jules Verne fiind luat ca unitate).

Ceea-ce este mai curios este că aceste numere formează un total de 13,235,000.002 silabe.

Presupunând că se poate pronunța 205 silabe pe minut, vor trebui 101 ani spre a număra până la 1 miliard și fără nici un repaus, lucru care este inadmisibil.

Cel mai îndemânat casier de bancă, în timpul carierei sale nu poate număra până la 1 miliard.

(Un postitor rar.) Din Cleveland (America) se scrie, că un Francez cu numele Arthur Vuellmeas, va începe la 3 Decembrie un ajun de 55 de zile, adică în timpul acesta nu va mânca absolut nimic. El va sta sub supravegherea colegiului medical de universitate din Chicago.

Vuellmeas nu face pentru prima-ora proba aceasta. În anul 1890 a făcut un ră-mășag mare la Chicago, în urma căruia n'a mâncat nimic vreme de 21 de zile. Apoi a ajunat odată 30 de zile la Detroit și în timpul din urmă a ajunat la Paris vreme de 51 de zile, fără să se îmbolnăvească sau să simtă vre-o modificare în organismul seu.

În urma acestor 3 rămășaguri Vuellmeas a câștigat 500.000 de fr. Pentru ajunul seu de 55 zile s'au făcut rămășaguri de peste 1 milion de fr.

Din public.*)

Act de mulțumită.

Domnul Oprea Greavu din Seliște, de prezent domiciliat ca comerciant în Roșia-săsească, a dăruit pentru școala noastră conf. română gr.-ort. din comuna Tău de curând zidită un clopoțel masiv pentru signalizarea începerii învățământului școlar.

În numele credincioșilor comunei noastre alerg deci a-i aduce pentru această faptă filantropică, vrednică de lauda sa, și pe calea publicității călduroasa noastră mulțumită.

Tău, 19 Noembrie v. 1892.

Patriciu Marcu, paroch.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica această redacția nu primesc răspunderea.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI”.

(De alaltieri)

Viena, 3 Decembrie n. „Reichsrath”-ul a respins votarea fondului de dispoziție cu 167 contra 146 voturi. (Au votat deci cu totul 313 deputați. Trei mandate s'nt vacante. 35 deputați au absentat și anume: din clubul Hohenwarth 10, din clubul Coronini 7, din clubul Polonilor 4, din Cehii din Moravia 4, din Cehii-tineri 3, din Germanii naționali 2, din antisemiți 1, din „sclbatici” 1, din partidul jidano-german 2. Pentru fondul de dispoziție au votat: din clubul Coronini 4 deputați (din 11), din clubul Hohenwarth 57 (din 67), din antisemiți 9 (din 14), din Cehii din Moravia 5 (din 6), din Poloni 53 (din 57), din Ruteni toți 7 și din „sclbatici” 11 (din 17). Contra au votat: partidul jidano-german 107 (din 109), partidul național-german 16 (din 18), Cehii tineri 39 (din 42), 2 antisemiți și 3 sclbatici.)

Paris, 3 Decembrie n. O scrisoare a lui Brisson către foi spune, că el renunță la misiunea formării cabinetului. Carnot a însărcinat pe Cassemir-Perrier cu formarea cabinetului.

Roma, 3 Decembrie n. Seara s'a răspândit ca un fulger șgomotul, că Papa ar fi murit repentin. Știrea e falsă; Papa e deplin sănătos.

(De astăzi.)

Paris, 5 Decembrie n. Delle, Borgeois, Ribot și Perier se consultă asupra combinațiunii de minister, care dacă va succede, Ribot va primi presidenția ministerului.

Belgrad, 5 Decembrie n. În decursul votării privitoare la votul de blam în contra consiliului comunal radical, localitățile de alegere au fost ocupate prin polițiști. Trupele au fost consignate. Mâne se va compune în mod provisor reprezentanța orășenească. Alegerile cele nouă se vor face în timp de dește zile. Se crede că vor învinge liberalii. Resultatul are mare importanță pentru proximele alegeri la Sucepina.

Lüttich, 5 Decembrie n. În minele de cărbuni dela Thüre s'a întâmplat ieri o explozie de dinamită. Un funcționar a fost rănit.

Roma, 5 Decembrie n. În minele de pucioasă dela Lucioner a izbucnit foc. Lucrătorii s'au mântuit; cinci au fost însă asfixiați.

Bibliografie.

O mie și una de povești, e titlul unei publicațiuni care va apăre, în broșuri, cu începere dela 1/13 Decembrie la București, în tipografia diarului „Lupta”. Această colecție va cuprinde numai povești cu totul nouă, de ale principalilor scriitori francezi, germani, ruși, americani etc., din toate școalele și direcțiile literare, exceptând numai literatura imorală.

Broșurile, pe rind cum vor eși, se vor expeda la adresa tuturor celor care vor trimite 1 floren (în scrisoare sau mandat) la tipografia „Luptei” în București, pentru primul volum care va conține peste 20 de coale de tipar și care va eși în decurs de 6 săptămâni, la intervale regulate.

Broșura întâiu, consacrată noveliștilor francezi, conține cele mai nouă povești ale scriitorilor: E. Zola, Hector Malot, Emile Richebourg, Arsène Houssaye etc. Broșurile următoare vor conține ultimele povești ale scriitorilor: Mark Twain, Tolstoi, Carmen Sylva, Werga, autorul „Cavaleriei zusticac”; Schöthan, P. Heyse, Daudet, M-ne Caro, etc. etc. etc.

A apărut:

Studii practice pentru teoria musicală devisată în trei părți: armonie, contra-punct și fugă. De Ernest Frideric Richter. Revădută și completată de Alfred Richter. Tradusă și editată de Constantin M. Cordoneanu. București. Tipo-litografia și fonderia de litere Dor. P. Cucu. Bulevardul Elisabeta 8.

A apărut:

Luptele Italianilor pentru libertate și unitate. De G. Secășanu. Alexandria. Editura librăriei C. Georgescu și A. N. Vasilescu. 1892.

A apărut:

Raportul anual al societății academice române „Junimea” în Cernăuți. Al XIV-lea an administrativ dela 20 Octomvrie 1891 până la 3 Noembrie 1892. Localitățile societății: Palatul reședinței arhiepiscopale.

„Inercări literare”. Apare odată pe lună în Cernăuți. Editor: stud. teol. P. Ionescu; redactor responsabil: stud. jur. St. Bodnarescu; colaboratori: stud. jur. C. Berariu și stud. G. Toma. Anul I. Nr. 9 și 10: Nixa. Poezie de Constantin Verdi. — Copii de pe natură. De Constantin cavalier de Stamati-Ciurea. — Legenda rîndulei. De Stefan Bodnarescu. — Zacharula. Novela de Th. Guthmann, trad. de Ioana dela Vama. — Rubrica ghicitorilor. — Sciri literare. — Cătră p. t. abonenți.

LOTERIE.

Tragerea din 8 Decembrie st. n.

Timișoara: 50 32 57 15 56
Viena: 63 84 4 77 41

Căldarul zilei.

24 Noembrie (6 Decembrie) 1892.

Italian: PP Climent și Petru.

Gregorian: Nicolae.

Soarele: răsare 6.39, apune 3.37.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 30 Noembrie n. 8 oare dimineața.

Presiunea atmosferică în mm. (Mediul lunar 756.1)	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului
Observată	Diferența din preajmă		
710.7	+1.58	—8.4	+3.4+6.4 SSV

Din țeară 2 Dec. n. 8 oare dimineața.

Stațiunile	Presiunea atmosferică în mm.	Temperatura Celsius	Vântul direcția și viteză
Budapesta	779	+ 12.2	—
Sátmar	780	+ 12.0	—
Cluj	782	+ 19.6	—
Orșova	780	+ 12.4	—
Arad	779	+ 9.4	SO 1
Panciova	778	+ 11.4	S 3

Sosiți în Sibiu.

La 5 Decembrie n.

Hotel „Neurhrer”. Dr. Graß, medic, din Cohalm. Westmark, pelerin african. Löwinger, Leszay, Dint și Markovszky, comercianți, din Viena. Luszt, și Gurest, comercianți, din Budapesta. Venczel, director, din Bălan. Gergics, căpitan, din Făgăraș. Hekman, căpitan, din Făgăraș. Farkas, neguțitor de lemne, din Criș.

Teatru orășenesc.

Marti, în 6 Decembrie n. 1892:

„Lumpaci Vagabundus”

oder:

„Das lüderliche Kleeblatt”. Farsă cu cântece în 3 acte de I. Nestroy.

Economie.

Febra aftoasă în Bucovina. Cetim în „Curierul Financiar”: Ministerul de interne aduce la cunoștința publică că, din cauza epizootiei de febră aftoasă apărută în Bucovina, a interzis importarea din Bucovina în România, a vitelor bovine, a oilor, caprelor, porcilor, nutrețului, gunoaielor și tuturor ustensilelor care au putut fi întrebuințate la animale, pentru timpul cât va bătăi acea epizootie.

Piața cerealelor din portul Brălla.

Operațiile efectuate în 15 Noemv. v. 1892.

Paraschachi lui C. Cotis, grâu 1400 hect., 8 lei. Paraschachi lui C. Cotis, grâu 2100 hect., 8 lei. Gard. & Marcheto lui C. Cotis, grâu 3100 hect., 8.25 lei. V. P. Sasu lui C. Cotis, 900 hect., 8 lei. U. I. Negroponte lui C. Cotis, grâu 800 hect., 7.30 lei. Marmorasch Blank & Co. lui G. Nicolopulo, grâu 11.500 hect., 6.56 lei. Frații Asimacop. lui A. Erling, ovės 5400 hect., 9.65 lei. N. V. Perlea lui M. Wechsler, grâu 800 hect., 7.30 lei. S. Blumen lui M. Wechsler, porumb 1000 hect., 7 lei. M. Portocală lui U. I. Negroponte, ovės 5000 hect., 9.50 lei. Brociner lui U. I. Negroponte, ovės 3600 hect., 9.50 lei. Frații Bach lui U. I. Negroponte, meu 2750 hect., 4.10 lei. J. Bujes lui B. Kivich, secară 800 hect., 6.25 lei. N. V. Perlea lui Sacheloropulo, sam. în. 1500 hect., 14.35 lei. P. D. Vamvuris lui O. Silberstein, grâu 3600 hect., 8.50 lei.

Cereale aflate în deposit.

Pe apă: grâu 110.500 hect., ovės 20.000 hect., orz 55.000 hect., porumb 18.000 hect., secară 57.500 hect., fasole 3500 hect.

Pe uscat: grâu 185.000 hect., ovės 20.000 hect., orz 65.500 hect., porumb 75.000 hect., secară 4000 hect., fasole 5500 hect.

Operațiile efectuate în 16 Noemv. v. 1892.

Frații Mathio lui B. Kivich, grâu 1700 hect., 6.95 lei. Frații Bach lui A. Kiraschen, grâu 2300 hect., 8.90 lei. M. Wolf lui Weing. & Eding., grâu 5750 hect., 8.30 lei. Archbold & Youghaparian lui Ghermani, grâu 2900 hect., 8.30 lei. A. Embercos lui M. Cohen, 4200 hect., 7.55 lei. N. Catzighera lui Weing. & Eding., grâu 8500 hect., 8.50 lei. Th. Dimitriadu lui F. Carnevali, grâu 4400 hect., 10.10 lei. Th. Dimitriadu lui F. Carnevali, grâu 1750 hect., 8.80 lei. Th. Dimitriadu lui F. Carnevali, porumb 2800 hect., 7.30 lei. Th. Dimitriadu lui I. Hirsch, porumb 1400 hect., 6.70 lei. Th. Dimitriadu lui A. Erling, orz 1400 hect., 5.20 lei. Frații Asimacop. lui L. & M. Feitler, orz 8250 hect., 4.42½ lei. M. Gheorghiu lui M. Wolf, orz 1200 hect., 4.10 lei. Zangaridi lui G. Nicolopulo, orz 400 hect., 5.30 lei. L. Maris lui Kivich, meu 1800 hect., 3.97½ lei. U. I. Negroponte lui Bayerstal, fasole 1885 hect., 9.80 lei. M. I. Marghiloman lui F. Carnevali, porumb 3650 hect., 7.30 lei. H. Fulga lui M. Cohen, porumb 1400 hect., 6.80 lei. Frații Bach lui Kiraschen & Diamant, orz 4050 hect., 5.95 lei. N. V. Perlea lui Kiraschen & Diamant, orz 2925 hect., 4.45 Copsida lui G. Nicolopulo, orz 3300 hect., 5.65 lei. N. V. Perlea lui Jeteilei, orz 2800 hect., 4.45 lei.

Cereale sosite.

Pe apă: grâu 17.200 hect., secară — hect., porumb — hect., orz 8200 hect., ovės — hect.

Pe uscat: grâu 6600 hect., secară — hect., porumb 5780 hect., orz — hect., ovės — hect.

Prețul mărfurilor.

Piața din Brașov, 2 Decembrie n. Grâu frumos hect. fl. 6.40, de mijloc 5.80, mai slab 5.40, grâu mestecat fl. 5.—, secară frumoasă fl. 3.80, de mijloc 3.60 fl., mai slabă —.—, orz frumos fl. 3.—, de mijloc 2.80, ovės frumos fl. 1.90, de mijloc —.—, cucuruz fl. 4.10, mlaia fl. 8.20, mazăre fl. —.—, linte fl. 11.— fasole fl. 3.50, sâmbența de in fl. 8.50, sâmb. de cânepă fl. 6.—, cartofii fl. 88.—, carnea de vită p. chilo 56 cr. carnea de porc 52 cr., de carnea berbeca —.—

Tirgul de rimător în Stelnbruch. În 27 Octomvrie n. s'au notat: ungurești bătrâni grei —.— cr. până —.— cr., ungurești grei tineri 45.— cr. până 45½ cr. de mijloc —.— cr. până —.— cr., ușori 4½.— cr. până 48.— cr., marfă țerănească grea —.— cr. până —.— cr., de mijloc 44½.— cr. până 45½.— cr. ușori 46.— cr. până 47.— cr., românești, de Bakony, grei —.— cr. până —.— cr., transito grei —.— cr. până —.— cr., transito de mijloc —.— cr., până —.— cr., transito ușori —.— cr. până —.— cr., transito sârbesci grei 44.— cr. până 44½.— cr. transito de mijloc 45½.— cr. până 45.— cr., transito ușori 45.— cr. până 46.— cr.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 2 Dec. n. 1892.

Săminte		Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.		Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilo	
			data	până		data	până
Grâu							
Bănățene	vechiu	74	—	—	75	7.80	7.40
Grâu	dela Tisa	74	—	—	75	7.20	7.60
Grâu	" Pesta	74	—	—	75	7.35	7.45
Grâu	de Alba-Reg.	74	—	—	75	7.85	7.45
"	Bacica	74	—	—	75	7.40	7.60
"	ung. de Nord	74	—	—	75	—	—
Săminte, vechi ori nou							
		Scori	Calitatea per Hect.		Prețul per 100 chilogr.		
					data	până	
Săcară			70—72		6.20	6.10	
Orz		Nutrete	60—62		4.95	5.20	
"		de vîna	62—64		5.40	5.90	
"		de bere	64—66		6.20	7.20	
Ovșe			89—41		5.50	5.80	
Cucurus (porumb)		băușă,	75		4.70	4.75	
"		de altroză	78		4.65	4.70	
Meiu			—		—	—	
Hrîșcă			—		—	—	
Măști							
Grâu		de toam.	7.65	7.67			
"		de primă.	7.51	7.53			
Cucurus		Sept.-Oct.	4.57	4.88			
"		Main.-Iun.	5.53	5.55			
Ovșe		de primă.	11.70	11.75			
"		Aug.-Sept.					
Produse alive.		Scori			Cursul		
					data	până	
Sem. de trif.		Lucernă ungurească	46—	82—			
"		roșie	70—	76—			
Olen de rap.		radinat	82—	83—			
Una. de porc		dela Pesta	58.50	64—			
Slănină		dela țeară	44—	44.50			
"		aventată	49—	50—			
Băa		afumată	35—	36—			
Prune			—	—			
Lietar		slavon, nou	21—	22—			
"		bănățene	21—	21.50			
Miere		brută	—	—			
"		galbină străcorată	—	—			
Osară		de Rosenau	140.	141			
Spirt		brut	14—	14.25			
"		Drojdințe de spirt	16.75	17.25			

Cursul pieței din Sibiu.

Din 4 Decembrie n. 1892.

Hărțile-monetă română	Cump.	9.45	vînd.	9.52
Lire turcești	—	10.60	—	10.70
Imperiali	—	9.60	—	9.70
Ruble rusești	—	1.17	—	1.18

Bursa de Budapesta.

Din 2 Decembrie a. 1892

Renta de aur ung. 6½%	—	—
„ „ 4½%	113.40	—
„ „ 5½%	100.65	—
Imprumutul câilor ferate ung.	120.75	—
Amortisarea datoriei câilor ferate de Ost. ung. (1-a emisiune)	119.—	—
Amortisarea datoriei câilor ferate de Ost. ung. (2-a emisiune)	100.60	—
Bonuri rurale ung.	95.—	—
„ croato-slavone	96.50	—
Obligațiunile desp. regalilor	100.45	—
Imprumut cu premiu ung.	143.—	—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	188.75	—
Renta de hărțile austriacă	97.75	—
„ de argint austriacă	97.50	—
„ de aur austriacă	115.25	—
Losurile austriace din 1860	162.60	—
Acțiunile băncii austro-ungare	1039.—	—
„ de credit ung.	363.—	—
„ „ „ „ austr.	316.20	—
Scrisuri fonciare ale institut. de cred și economii „Albina”	101.—	—
Argintul	—	—
Galbeni împărătești	5.70	—
Napoleon-d'ori	9.64	—
Mărci 100 imp. germane	58.90	—
Londra 10 Livres sterlingi	—	—

Bursa de Viena.

Din 2 Decembrie n. 1892.

R

Ai onoare a aduce la cunoștința publică, că mi-a sosit dela Marea-Neagră o cantitate mare de

Lapardon (Allfisch)

de un gust foarte bun și plăcut. Prețul unui chilogram **1 fl. 60 cr.** Se capătă loco gara Brașov și la cerere expedez și prin poștă cu rambursă dela 1 chilo până la ori-ce sumă voiu primi comanda.

Mai dispun de o cantitate de cel mai bun și mai fin **cleiu de moron** (Hausenblase) pentru destilat. Prețul unui chilogram **15 fl.** [6309] 1-2 Comandele se efectuează prompt.

Cu deosebită stimă

A. V. Sfetcu în Satulung (Săcele)
lângă Brașov.

A apărut:

Clara Milică

Novelă

de
I. Turghenev.

Traducere din limba rusă

de

Enea Hodoș.

Institut Tipografic în Sibiu.

INSTITUT TIPOGRAFIC în Sibiu.

Au eșit de sub tipar:

A doua edițiune

din

ȚINEREA VITELOR

de

Eugen Brote,

president al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”.

Prețul unui exemplar 12 cr. v. a.

Recunoscută de cea mai bună hârtie de țigări franțuzească este

„LE GLORIA“

de

[4811] 6-20

Josif Bardou & Fils,

Perpignan-Paris.

60 medaile de aur, 16 diplome de onoare,
20 diplome „Hors Concours”.

„LE GLORIA” hârtie de țigări întrece necondiționat pe toate celelalte hârtii de țigări existente în bunătațe și finețe.

„LE GLORIA” este numai atunci când pe fiecare cârtică se prevede firma „Joseph Bardou & Fils” ca inscripțiune.

„LE GLORIA” hârtie de țigări se capătă cu marginile atât lustruase cât și dințate (perforate).

„LE GLORIA” se vinde și în tuburi de o analitate ne mai pomenită până acuma de excelentă.

„LE GLORIA” hârtie de țigări și tuburi se capătă în toate prăvăliile „Nürnberg și hârtie en gros” precum și la trafici.

INSTITUT TIPOGRAFIC ÎN SIBIU.

Se află de vânzare:

Plicuri oficioase

adresate: direcțiunii financiare, — oficiului de dare r. u., — tribunalului reg. ca judecătoria a cărților funduare, — scaunului orfanal comitatens, — primăriei comunale, — judecătoriei cercuale, — protopretorului cercual.

község előjáróságától.

Sz.

A tekintetes

megyei árvaszéknek

H vatalból.

Portomentes.

ügyben.

nr. 14 X 21/2

100 bucăți 50 cr.

Institutul Tipografic din Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Călinarul Poporului

pe anul comun

1893.

Anul VIII.

SIBIU.

„Institutul Tipografic.”

Numai 20 cr. exemplarul.

Numai 20 cr. exemplarul.

Cuprinsul: Călinarul astronomic și bisericesc, cu povești economice pe fiecare lună. — Cronologie pe anul 1893. — Genealogia domnitorilor europeni. — Poșta. — Corespondența telegrafică. — Raportul între măsurile nouă și vechi. — Scara timbrelor. — Autoritățile bisericești în Ungaria. — „Făr” de noroc, novelă de Ioan Russu-Sirianul; „Femeia numai după urs nu se duce”, poveste. — *Economic*: Ceva despre pâine; Un nou pom prețios; Cât costă urina? Curățirea pălărilor de păsle; Care găină când produce ouă multe. — *Poesii*: „Vântul”, de G. Coșbuc; „Craiu ielelor”, de Goethe, trad. de S. P.-u; „Cortegiul”, de N. Tincu; „Mistica”, de N. G. Radulescu; „In copilăria mea”, de M. Grigoriadi de Bonachi; „Ca astăzi”, de Veronica Micu; „Poet și critic”, de G. Coșbuc. — *Paria hazlie*: Reporter modern; Un lăudăros; Nu-i de vină; Calcă-a popă; Tiganul și iepuroaica. — Doine populare. — Tîrgurile din Ardeal, Ungaria, Bucovina și România. — Inserate.

Vîndătorilor se dă rabatul cuvenit.

Asortare în abundență
de
STOFE la MODĂ
și de doliu

metrul dela 35 cr. în sus

satine dublă.

STOFE
pentru
haine de bărbați și de copii

metrul dela fl. 1.40 în sus.

Lățimea 150 cm.

Barcheturi și cretoane
de spălat.
Chiffone, pânzărie,
Olanderie.

TRUSOURI
complete pentru mireasă.
Comandarea
a tot felul de albituri și chindiseală.

Prețuri moderate.

Prăvălie nouă de modă.

Isvorul cel mai ieftin de cumpărat.

Am onoare a aduce la cunoștința P. T. public, că am deschis în piața de aici o prăvălie cu manufactură, modă și Kunst-Galanterie, dispunând de un deposit bine asortat cu articolele aici menționate. Practicând mai mulți ani pe piațe mari în străinătate, sunt în plăcută pozițiune a sta cu cele mai renumite fabrici în legătură, astfel năsuința mea este de a servi P. T. public cu articole cât se poate de solide și ieftine.

Cu distinsă stimă

[5445] 8-20

Schuster Sándor în Deva

Casele dlui. Moldovan Sándor în piață.

Mantile de dame și Paltoane.

Corsete (miedere) muffuri și căciulițe,

Jupoane și Cămăși

de dame.

Jucării de copii.

Cadouri pentru Crăciun.

Pălării, cămăși, mănuși și încălțăminte
de dame, bărbați și copii.
GHETE
de bărbați dela fl. 3.20 în sus.

MUSTRE
trimitem cu plăcere și în provincie.

Sub-îmbrăcăminte
sistem Jäger
pentru bărbați, femei și copii
deasemenea ciorapi și mănuși.

Tot felul de
lucruri începute de mână.
Articole de galanterie
Flori de decorat și cununi.
Ploiere și umbrele.

Asortiment bogat
de
învăitoare și decoruri pentru haine.
Mare magazin
de catifea și peluche.

Basmale de Berlin,
haine pentru copii, perdele.
Tot felul de covoare,
velințe de pat și mese.